

Boris A. Novak

Mojster nespečnosti

BEDENJE

Bedim nad globoko belino papirja,
bedim nad belino razgrnjenih rjuh,
bedim nad pogrnenim snom, kjer se kruh
suši in se bliža poslednja večerja,

bedim nad otrokom in ženo, ki sanja,
mornarji dotikanja se oberoč
držimo drug drugega, tiktakajoč
s koraki po spalnici, ki je brezdanja,

a jaz sem utrujen, tako sem utrujen,
bedim nad begunci iz rane sveta,
iz nezaceljivega brezna srca,
in glava mi pada, in vse bo še huje,

bedim nad odsotnostjo samega sebe,
zgubljenega, mrtvega, zdaj sem nekdo
popolnoma drug, ki še nosi telo
nekdanjega sebe, telo, ki me grebe,

bedim in bedim, ker sem mojster nespečnosti,
edinega mojega deleža večnosti,

na smrt sem utrujen, in vse bo še huje.

SLONOKOŠČENI STOLP

Na stolpu čakam znamenja glasnice.
Zaman. Preteklost je v nič odtekla,
prihodnost pa prihaja brez porekla,
z zamahom smrtonosne perutnice.

Na nebu blisk: prikazen repatice
množi odseve ognja, žvepla, jekla.
Iz mraka kriki in razbita stekla.
Tesnoba seje nalezljive klice.

Čprav se ruši starodavna stolba,
še zmeraj rišem stihe in bleščice
na okno slonokoščenega stolpa.

Od tod se daleč vidi: z darom ptice
bom prvi vedel, kdaj se bliža tolpa.
Stvari imajo mirno, grozno lice.

IZGNANSTVO

Ne pomaga več nobena zvezda.
Zrem v mrzlo severno nebo,
južno mi je skrito. Bela mesta,
v katerih sem odraščal, mro
za zvezdnim zidom južnega obzorja.
Med menoj in mano raste skorja,
vse bolj gosta. Le še skoz meglice
vidim senco mrtve polovice
sebe samega: kako brez dna
drhtim in tipam svoje temno lice.
Le v lastnem grlu sem doma.

ROBINZON

Že leta stojim na obali prostora,
 ki se, nezaslišan, izmika besedi.
 Nikjer ni pregrade, nikjer ni zastora.
 Pogled je zabljen na tej čudežni sledi.

Stoletja stojim na otoku sred morja.
 Ves otok je prazen. In morje je prazno.
 Stoletja so prazna in mrtva obzorja.
 Strmim v nebo, ki je modro in blazno.

Moj otok je vrh izginule planine.
 Pod vodo so strehe, dvorišča, stopnice.
 Gladina narašča, vse manj je koprnine.
 Čez morje pošiljam leteče glasnice.

Občasno se zdi, da se bliskajo jadra.
 Kričim na ves glas, a nihče me ne vidi,
 kot da je ves svet zapečatila sadra.
 Sicer pa so jadra le beli prividi.

Na čelo mi pade izmučena ptica.
 Spočij se, o požrtvovalna glasnica!
 Po dolgem letenju si našla spet tla,
 ta otok, pozabljeno čelo neba.

Ne spomnim se več, v katerem smo letu.
 Vseeno. Mogoče sem zadnji na svetu.

OČE

Dokler so starši živi, se s telesom
postavijo med smrt in nas, otroke:
usodo zremo kakor skoz zaveso.

Bolele so me tvoje suhe roke,
ko si umrl, o moj edini oče:
še tvoje, a že tuje, pregloboke,

so padle, kamor meni ni mogoče,
v zrak, a čisto blizu, sèm, k izviro
solzá, kjer padam na obraz in jočem.

V tistem strašnem, vélikem večeru,
ko smo umivali usahlo truplo,
da bi vrnili lep nemir vsemirju,

sem nase vzel, kristalno jasno in osuplo,
svojo človeško smrt: odslej sem oče
jaz, jaz sem gola rana, ki brezupno

ščiti otroka pred udarci toče
z edino smrtjo lastnega telesa,
ki raste iz spomina v bodoče

in poje, ritem plesa, sneg slovesa.
Na ono stran letim z zakonom jate
selivk, in jočem, ko se vračam nate,
moj oče.

*(ob triletnici smrti,
30. decembra 1994)*

OPOROKA

Otrok moj, stopi noter, v to zgodbo,
 ki naju čaka že ves čas, palača
 Spomina. Slišal boš kraljevsko godbo

pozabljenih glasbil, prerokbe vrača
 in tožbe mrtvih skoz nagrobno režo.
 Ugledal boš preteklost, ki se vrača.

Oprosti, čutil boš neznansko težo.
 Potežkaj jo, a vedi: to ni breme
 za tvojo dušo, čisto in prenežno.

Ti nisi kriv za smrtonosno seme,
 ki zmeraj znova vzkalí do klasja.
 Tostran dejanj in razdejanj je lepo vreme.

Naj te obsije krhka milost časa,
 ki váruje skrivnostno srž sveta!
 Naj sredi gozda groze zrasede jasa,

da najdeš pot do lastnega srca!